

Genel Mektup 1578

İstanbul, 23/08/2019

ENERJİ ve EMTİA TAKAS EKİBİ

Konu : Kıymetli Madenler Piyasası Prosedür Değişikliği Hk.
İlgili : Bankalar ve Kıymetli Madenler Piyasası Üyeleri

Sayın Genel Müdür,

BİAŞ Kıymetli Madenler Piyasası'nın (Piyasa) gelişimine katkı sağlamak ve temerrüt yönetiminde yaşanan mağduriyetleri asgari düzeye indirmek amacıyla "İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nin Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Piyasası'nda Yürüteceği Merkezi Takas Hizmeti ve Bu Hizmete İlişkin Esaslar Prosedürü" nde (Prosedür) detayları ekte bulunan değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan değişikliklere ilişkin karşılaştırma tablosu ekte olup, değişiklikler 26.08.2019 tarihinde devreye alınacaktır. Prosedürün son haline web sitemizde "Mevzuat" başlığı altındaki "Prosedürler" bölümünden erişilebilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

BEYHAN ARASAN
DİREKTÖR

GÖKHAN ELİBOL
GENEL MÜDÜR VEKİLİ
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Ek : BİAŞ Kıymetli Madenler Piyasası Prosedürü Değişiklik Karşılaştırma Tablosu (8 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://belgedogrulama.takasbank.com.tr/belgedogrulama.aspx?V=BE4937FUM>

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Reşitpaşa Mahallesi Borsa İstanbul Caddesi No:4 Sarıyer 34467 İstanbul

T +09 212 315 25 25 F +90 212 315 25 26 www.takasbank.com.tr Kep Adresi : takasbank@hs01.kep.tr

Ticaret Sicil No:276870 Mersis No:0481002693100015

EK-1 BİAŞ Kıymetli Madenler Piyasası Prosedürü Değişiklik Karşılaştırma Tablosu

Mevcut	Değiştirilen
<p>Dayanak</p> <p>MADDE 3- (1) Bu Prosedür, 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 77 nci maddesi, 30.05.2013 tarih ve 28662 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik, 18.07.2013 tarihli ve 28711 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği ve 27.02.2018 tarih ve 344 sayılı Yönetim Kurulu’nda onaylanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Piyasası’nda Yürüteceği Merkezi Takas Hizmeti ve Bu hizmete İlişkin Esaslar Yönergesine dayanılarak düzenlenmiştir.</p>	<p>Dayanak</p> <p>MADDE 3- (1) Bu Prosedür, ~~30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan~~ 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 77 nci maddesi, ~~30.05.2013 tarih ve 28662 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan~~ Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik, ~~18.07.2013 tarihli ve 28711 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan~~ İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği ve ~~27.02.2018 tarih ve 344 sayılı Yönetim Kurulu’nda onaylanan~~ İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’nin Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Piyasası’nda Yürüteceği Merkezi Takas Hizmeti ve Bu hizmete İlişkin Esaslar Yönergesine dayanılarak düzenlenmiştir.</p>
<p>Tanım ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4- (1) Bu Prosedür’de geçen;</p> <p>ş) Yönetim Kurulu: Takasbank Yönetim Kurulu’nu,</p>	<p>Tanım ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4- (1) Bu Prosedür’de geçen;</p> <p>ş) <u>Yönetmelik : İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği</u></p> <p>t) Yönetim Kurulu: Takasbank Yönetim Kurulu’nu,</p>
<p>Üyelik başvuru ve kabulü</p> <p>MADDE 6- (2) Takasbank yapılan başvuruları 5 inci maddede aranan şartların yerine getirilip getirilmediği açısından değerlendirir. Üyelik başvurusu kabul edilen kuruluşun Takasbank nezdinde faaliyetlerine başlayabilmesi için üyelik başvurusunun uygun görüldüğünün tebliğini takiben, üyelik giriş ücreti ve üyelik</p>	<p>Üyelik başvuru ve kabulü</p> <p>MADDE 6- (2) Takasbank yapılan başvuruları <u>bu Prosedür’ün</u> 5 inci maddesinde aranan şartların yerine getirilip getirilmediği açısından değerlendirir. Üyelik başvurusu kabul edilen kuruluşun Takasbank nezdinde faaliyetlerine başlayabilmesi için üyelik başvurusunun uygun görüldüğünün tebliğini takiben, üyelik giriş ücreti ve üyelik teminatını</p>

<p>teminatını yatırmış olması ve Takasbank sistemi üzerinde üye adına işlem yapacak olan personeli yetkilendirmesi gerekir.</p>	<p>yatırmış olması ve Takasbank sistemi üzerinde üye adına işlem yapacak olan personeli yetkilendirmesi gerekir.</p>
<p>Aracı Bankaların bildirilmesi, tanımlanması ve hesap önceliğinin değiştirilmesi</p> <p>MADDE 14 - (3) Üyelerin, piyasa alacaklarını Aracı Banka hesabına gönderilmesi talebi olması durumunda;</p> <p>(a) Erken takas alacaklarına ilişkin EFT/SWIFT transferleri 16:00 itibari ile sistem tarafından gerçekleştirilir. Üyeler erken takas alacaklarına ilişkin oluşan EFT/SWIFT mesajlarını 16:00 öncesinde Takasbank ekranları aracılığı ile onaylayabilir veya iptal edebilir.</p> <p>(b) Gün sonu takas alacaklarına ilişkin EFT/SWIFT transferleri alacaklarının tamamı hesaplarına geçtiğinde sistem tarafından gerçekleştirilir. Üyeler gün sonu takas alacaklarına ilişkin oluşan EFT/SWIFT mesajlarını Takasbank ekranları aracılığı ile sistem son saat sürelerine kadar onaylayabilir veya iptal edebilir.</p> <p>(5) Borsa seansın kapanması sonrasında üye bazında kıymetli maden cinsi ve döviz bazında netleştirme yaparak net borç/alacak bilgilerini Takasbank'a gönderilmesini takiben piyasa alacaklarını aktaracakları Aracı Banka hesabında değişiklik yapılamaz. Üye talebi ya da olağanüstü hallerde Takasbank bu saati değiştirmeye yetkilidir.</p>	<p>Aracı Bankaların bildirilmesi, tanımlanması ve hesap önceliğinin değiştirilmesi</p> <p>MADDE 14 - (3) Üyelerin, piyasa alacaklarını Aracı Banka hesabına gönderilmesi talebi olması durumunda;</p> <p>(a) Erken takas alacaklarına ilişkin EFT/SWIFT transferleri, <u>asgari tutara eşit veya asgari tutarın üzerindeyse</u>, 16:00 itibari ile sistem tarafından gerçekleştirilir. Üyeler erken takas alacaklarına ilişkin oluşan EFT/SWIFT mesajlarını, <u>asgari tutar kontrolü olmaksızın</u>, 16:00 öncesinde Takasbank ekranları aracılığı ile onaylayabilir veya iptal edebilir.</p> <p>(b) Gün sonu takas alacaklarına ilişkin EFT/SWIFT transferleri, <u>asgari tutara eşit veya asgari tutarın üzerindeyse, aracı bankaya talimat gönderim son saatlerinde alacaklarının tamamı hesaplarına geçtiğinde</u> sistem tarafından gerçekleştirilir. Üyeler gün sonu takas alacaklarına ilişkin oluşan EFT/SWIFT mesajlarını Takasbank ekranları aracılığı ile sistem son saat sürelerine kadar, <u>asgari tutar kontrolü olmaksızın</u>, onaylayabilir veya iptal edebilir.</p> <p>(5) Borsa <u>'da</u> seansın kapanması sonrasında üye bazında kıymetli maden cinsi ve döviz bazında <u>netleştirme yaparak net</u> borç/alacak bilgilerinin Takasbank <u>sisteminde oluşmasını'a gönderilmesini</u> takiben piyasa alacaklarını aktaracakları Aracı Banka hesabında değişiklik yapılamaz. Üye talebi ya da olağanüstü hallerde Takasbank bu saati değiştirmeye yetkilidir.</p>

Net nakit takası

MADDE 19- (5) Alacak dağıtımı yapılan üyenin hesabına aşağıdaki saatlerden sonra aktarılan takas alacakları ertesi iş günü günbaşında sistemde tanımlı olan Aracı Banka hesabına gönderilir.

Net nakit takası

MADDE 19- (5) Otomasyon dahilinde gönderilen EFT/SWIFT talimatları, sistemde tanımlı olan para birimi bazında asgari tutarı dikkate alınarak gönderim gerçekleştirilir. Asgari tutarın altındaki talimatlar gönderilmek üzere bekletilirken, asgari tutara eşit veya asgari tutarın üstündeki talimatlar için otomasyon dahilinde gönderim gerçekleşir.

(65) Alacak dağıtımı yapılan üyenin hesabına aşağıdaki saatlerden sonra aktarılan takas alacakları ertesi iş günü günbaşında sistemde tanımlı olan Aracı Banka hesabına gönderilir.

Brüt Nakit Takas

MADDE 21- (5) Alacak dağıtımı yapılan üyenin hesabına aşağıdaki saatlerden sonra aktarılan takas alacakları ertesi iş günü günbaşında sistemde tanımlı olan Aracı Banka hesabına gönderilir.

Brüt Nakit Takas

MADDE 21- (5) Otomasyon dahilinde gönderilen EFT/SWIFT talimatları, sistemde tanımlı olan para birimi bazında asgari tutar dikkate alınarak gönderim gerçekleştirilir. Asgari tutarın altındaki talimatlar gönderilmek üzere bekletilirken, asgari tutara eşit veya asgari tutarın üstündeki talimatlar için otomasyon dahilinde gönderim gerçekleşir.

(56) Alacak dağıtımı yapılan üyenin hesabına aşağıdaki saatlerden sonra aktarılan takas alacakları ertesi iş günü günbaşında sistemde tanımlı olan Aracı Banka hesabına gönderilir.

İşlem teminatlarının kullanımı

MADDE 41 - (3) Takasbank tarafından teminata başvurulması durumunda Takasbank nezdinde saklanan teminatlara doğrudan başvurulur. Borsa nezdinde saklanan teminatlarda ise Borsa'ya verilecek talimat doğrultusunda Borsa tarafından gerekli işlemler ivedilikle yerine getirilir.

(4) Takasbank, yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla, teminatları hakları ile birlikte Üye talebi doğrultusunda iade eder.

İşlem teminatlarının kullanımı

MADDE 41 - (3) [Üyenin teminatta bulunan kıymetlerine, nakde tahvil kabiliyetinin yüksekliği esas alınarak en likit varlıktan, likiditesi en düşük olan varlığa sıralamasıyla re'sen başvurulur.](#)

(34) Takasbank tarafından teminata başvurulması durumunda Takasbank nezdinde saklanan teminatlara doğrudan başvurulur. Borsa nezdinde saklanan teminatlarda ise Borsa'ya verilecek talimat doğrultusunda Borsa tarafından gerekli işlemler ivedilikle yerine getirilir.

(45) Takasbank, yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla, teminatları hakları ile birlikte Üye talebi doğrultusunda iade eder.

Temerrüt esasları

MADDE 45 - (4) Takasbank tarafından üyeye temerrüt halini sona erdirmesi için en fazla temerrüt tarihini takip eden iş günü saat 12:00'a kadar süre verilebilir. Verilen süre sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilmemesi halinde Borsa talimatı ile temerrütlü takas talimatlarına konu işlem iptal edilerek, ilgili takas pozisyonları kapatılır.

Temerrüt esasları

MADDE 45 - (4) Takasbank tarafından üyeye temerrüt halini sona erdirmesi için en fazla temerrüt tarihini takip eden iş günü saat 12:00'a kadar süre verilebilir. Verilen süre sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilmemesi halinde Borsa'nın ileticeği talimat [ve güncel fiyat bilgisini](#) ile [temerrüde düşen üyeye ait fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarı hesaplanır. Hesaplanan mağduriyet tutarı, temerrüde düşen üyenin/üyelerin cari hesap bakiyeleri kullanılarak Takasbank tarafından re'sen tahsil edilir. Bakiyenin yetersiz olması durumunda kalan borç tutarının ödenmemesi riskine karşı, borç tutarını karşılayacak miktardaki işlem teminatı blokeye alınır.](#) temerrütlü takas talimatlarına konu işlem iptal edilerek, ilgili takas pozisyonları kapatılır.

<p>Kıymet temerrüdü</p> <p>MADDE 46- (2) Kıymet temerrüdü durumunda 48 inci madde kapsamında temerrüt faizi uygulanır. Kıymet alacaklıya 51 inci madde kapsamında mağduriyet ödemesi yapılır.</p>	<p>Kıymet temerrüdü</p> <p>MADDE 46- (2) Kıymet temerrüdü durumunda 48 inci madde kapsamında temerrüt faizi uygulanır. Kıymet alacaklıya ~~513~~ <u>49</u>ncü madde kapsamında mağduriyet ödemesi yapılır.</p>
<p>Nakit temerrüdü</p> <p>MADDE 47- (2) Nakit temerrüdü durumunda 48 inci madde hükümleri uyarınca temerrüt faizi uygulanır. Nakit alacaklısına 51 inci madde kapsamında mağduriyet ödemesi yapılır.</p>	<p>Nakit temerrüdü</p> <p>MADDE 47- (2) Nakit temerrüdü durumunda 48 inci madde hükümleri uyarınca temerrüt faizi uygulanır. Nakit alacaklısına ~~513~~ <u>49</u>ncü madde kapsamında mağduriyet ödemesi yapılır.</p>
<p>Temerrüt faizi</p> <p>MADDE 48- (3) Temerrüde düşen üyeye, yerine getirilmeyen yükümlülük tutarının; BİAŞ Repo Ters Repo Pazarı, BİAŞ Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının Prosedür ile belirlenen katsayılar esas alınarak hesaplanacak tutarı kadar temerrüt faizi uygulanır.</p>	<p>Temerrüt faizi</p> <p>MADDE 48- (3) Temerrüde düşen üyeye, yerine getirilmeyen yükümlülük tutarının; BİAŞ Repo Ters Repo Pazarı, ~~BİAŞ Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı~~, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının Prosedür ile belirlenen katsayılar esas alınarak hesaplanacak tutarı kadar temerrüt faizi uygulanır. <u>Temerrüdün Borsa, Takasbank ve TCMB sisteminde oluşan sorunlardan kaynaklanması durumunda temerrüt faizi uygulanmaz.</u></p>

	<p><u>Fiyat Farkı Kaynaklı Mağduriyetin Hesaplanması</u></p> <p><u>MADDE 50</u> - (1) Mağdur üyenin fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarının hesaplanması, güncel fiyatların Borsa'dan temin edilmesi sonrasında, Takasbank tarafından gerçekleştirilir.</p> <p>(2) Borsa'dan temin edilen fiyatın temerrütlü işleme konu para birimi üzerine oluşan fiyat dışında farklı bir para birimine dayalı fiyat olması durumunda bir gün önce açıklanan TCMB döviz satış kuru ile temin edilen güncel fiyat para birimi, temerrütlü işleme ilişkin para birimine dayalı fiyata dönüştürülür. Fiyatların ağırlık birimi birbirinden farklı ise ağırlık birimi de temerrüt eden kıymetin ağırlık birimine dönüştürülür.</p> <p>(3) Temin edilen güncel fiyat, temerrütlü işleme ilişkin kıymetli madenin adet, ayar ve ağırlık bilgileri ile çarpılarak mağdur üyenin işleminin güncel fiyatlar üzerinden tutarı hesaplanır.</p> <p>(4) Kıymet satıcısının temerrüdü durumunda temin edilen güncel fiyat üzerinden hesaplanan tutarın mağdur üyenin mağduriyete konu işlem tutarından daha yüksek olması, nakit borçlusunun temerrüdü durumunda temin edilen güncel fiyat üzerinden hesaplanan tutarın mağdur üyenin mağduriyete konu işlem tutarından düşük olması durumunda tutarlar arasındaki fark fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarıdır.</p> <p>(5) Hesaplanan tutar, TCMB döviz satış kuru ile çarpılarak TL para birimine çevrilir.</p>
<p>Tahakkuk, bildirim ve tahsilat</p> <p>MADDE 50*</p>	<p>Tahakkuk, bildirim ve tahsilat</p> <p>MADDE 510- (5) Fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarı temerrüt tarihinden sonraki iş günü 12:00 itibarıyla hesaplanarak elektronik ortamda temerrüt eden üye/üyelere bildirilir. Bildirimin elektronik ortamda gönderilmesine müteakip üyenin başkaca bir ihbara veya bildirim gereksiz bildirimi aldığı kabul edilir.</p> <p>(6) Fiyat farkı kaynaklı mağduriyet ödemesi, temerrüt eden üye/üyeler</p>

	<p><u>tarafından, bildirimden itibaren 3 iş günü içerisinde ödenir. Tahsilatı gerçekleştirilen tutarlar, mağdur üyelerin serbest hesaplarına aynı gün içerisinde aktarılır. Süresi içerisinde ödenmeyen fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarları Prosedür'ün 41 inci maddesindeki hükümler çerçevesinde tahsil edilir.</u></p> <p><u>(7) Mağdur üyeye ödenecek fiyat farkı kaynaklı mağduriyet tutarı, ilgili sözleşmenin işlem teminatı tutarı ile sınırlıdır.</u></p>
	<p><u>Takasbank Temerrüt Yönetim Komitesi</u></p> <p><u>MADDE 52- (1) Temerrüde düşen üyenin, Takasbank'a yapacağı itirazlar Temerrüt Yönetim Komitesi tarafından değerlendirilir.</u></p>
Mağduriyet Ödemesi MADDE 51*	Mağduriyet Ödemesi MADDE 51~~3~~
Ücret ve komisyonlar MADDE 52*	Ücret ve komisyonlar MADDE 52~~4~~
Disiplin hükümleri MADDE 53*	Disiplin hükümleri MADDE 53~~5~~
Yürürlük MADDE 55*	Prosedürde hüküm bulunmayan hallerde uygulanacak hükümler MADDE 55~~6~~
Yürütme MADDE 56*	Yürürlük MADDE 56~~7~~

(*) Sadece ilgili madde numarası değişmiştir.

